

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 213.546 van 30 mei 2011
in de zaak A. 192.236/X-14.144.**

In zake : 1. Georges DEPOORTER
 2. Maria VANDEPUTTE
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Antoon Lust
 kantoor houdend te 8310 ASSEBROEK
 Baron Ruzettelaan 27
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Yves François
kantoor houdend te 8790 WAREGEM
Eertbruggestraat 10
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 16 april 2009, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van 16 februari 2009 van de Vlaamse minister
van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening houdende, eensdeels, de
inwilliging van het beroep van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar
tegen het besluit van 5 juli 2001 van de bestendige deputatie van de provincieraad
van West-Vlaanderen waarbij aan de eerste verzoeker de stedenbouwkundige
vergunning wordt verleend voor het oprichten van een bedrijfswoning bij een
paardenfokkerij te Moorslede, Gentsestraat, kadastraal bekend sectie B,
nr. 20/b-c, en anderdeels, de vernietiging van de voormelde vergunning.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Adjunct-auditeur Dieter Decock heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 mei 2011.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Antoon Lust, die verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Filip van Dievoet, die loco advocaat Yves François verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Adjunct-auditeur Dieter Decock, daartoe gemachtigd bij besluit van 23 februari 2011 van de adjunct-auditeur-generaal, heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Op 20 april 1989 bekomt de eerste verzoeker een vergunning voor het oprichten van een loods bestemd als paardenfokkerij op de percelen gelegen te Moorslede, Gentsestraat, kadastraal bekend sectie B, nrs. 20/b en 20/c.

4. De betrokken percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 17 december 1979 vastgestelde gewestplan Roeselare-Tielt gelegen in agrarisch gebied. Ze zijn niet gelegen binnen het gebied van een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, of van een vergunde verkaveling.

5. Op 6 december 1989 verleent het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Moorslede een vergunning voor het bouwen van een “bedrijfswoning bij een bestaande paardenfokkerij” aan de eerste verzoeker.

Deze vergunning wordt bij 's Raads arrest nr. 77.722 van 17 december 1998 vernietigd. In dit arrest wordt onder meer het volgende overwogen:

“Overwegende dat terzake de omstandigheid dat de aanvrager een vergunning heeft verkregen voor een paardenstal niet zonder meer de afgifte rechtvaardigt van de vergunning van een bedrijfswoning bij een paardenstal; dat de vergunningverlenende overheid niet heeft onderzocht of in de paardenstal een agrarisch bedrijf wordt geëxploiteerd dat volwaardig kan genoemd worden in de zin van artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen”.

6. Op 28 maart 2001 neemt het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Moorslede een nieuw besluit waarbij de gevraagde vergunning wordt geweigerd. Dit besluit stelt onder meer:

“Het college van burgemeester en schepenen weigert de vergunning omdat volgens het advies van de gemachtigde ambtenaar de betreffende woning niet kan worden gezien als zijnde een bedrijfswoning bij een gevestigd volwaardig landbouwbedrijf. Als dusdanig is de inmiddels gebouwde woning te beschouwen als zijnde onrechtmatig tot stand gekomen”.

7. Na beroep van de eerste verzoeker, verleent de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen bij besluit van 5 juli 2001 de gevraagde vergunning. Dit besluit bevat onder meer de volgende motivering:

“Overwegende dat op 17 december 1998 de Raad van State de vergunning vernietigd heeft op grond van de veronderstelling dat de

vergunningverlenende overheid niet onderzocht heeft of in de vergunde paardenstal een volwaardig agrarisch bedrijf geëxploiteerd wordt;

Overwegende dat het advies voor het bouwen van de bedrijfswoning destijds wel gunstig geadviseerd werd door Arohm; dat Arohm er toen van uitging dat het om een bestaande en als dusdanig uitgebate paardenfokkerij ging;

Overwegende dat de Bestendige Deputatie op 20 april 1989 een vergunning verleende voor een loods; dat aanvrager 54 jaar oud was; dat hij zijn landbouwbedrijf overgelaten had aan zijn zoon; dat het overgelaten landbouwbedrijf in de onmiddellijke omgeving ligt van het perceel uit deze aanvraag;

Overwegende dat aanvrager destijds beschikte over een drietal kweekmerries en lid was van de 'Nationale Fokvereniging van het warmbloedpaard';

Overwegende dat, voor huidige aanvraag moet onderzocht worden of aanvrager destijds een volwaardig para-agrarisch bedrijf exploiteerde; dat deze vraag op grond van voorgaande overwegingen positief beantwoord moet worden;

Overwegende dat nu vaststaat dat de uitbating van aanvrager destijds aanzien kon worden als een volwaardig paardenkwekerij en dus als agrarisch bedrijf, de aanvraag in overeenstemming is met de bestemming agrarisch gebied".

Op 9 augustus 2001 tekent de gemachtigde ambtenaar beroep aan tegen deze beslissing.

8. Hangende het beroep voor de bevoegde minister, leidt de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap - afdeling ROHM West-Vlaanderen een herstellvordering in, die bij vonnis van 16 januari 2007 van de rechtbank van eerste aanleg van Kortrijk ontoelaatbaar wordt verklaard wegens verjaring.

Tegen dit vonnis tekent de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur hoger beroep aan bij het hof van beroep te Gent op 20 maart 2007.

9. Op 6 februari 2007 willigt de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening het beroep van de gemachtigde ambtenaar tegen het besluit van 5 juli 2001 van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen in en wordt het voormelde besluit vernietigd.

Na het instellen door de verzoekende partijen van een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging en een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State, trekt de bevoegde minister op 31 mei 2007 de voormelde

beslissing van 6 februari 2007 in. In het intrekkingbesluit wordt onder meer het volgende gesteld:

“Overwegende dat bij onderzoek van de tegen het besluit van 6 februari 2007 aangevoerde rechtsgrievens blijkt dat één van deze gegrond te achten is; dat met name de schending van de hoorplicht wordt ingeroepen wegens het nalaten een nieuwe hoorzitting te houden, nadat een nieuw advies werd aangevraagd en uitgebracht door het Departement Landbouw en Visserij, Duurzame Landbouwonwikkeling, terwijl dit advies zonder mogelijkheid tot tegenspraak in het besluit van 7 februari 2007 betrokken werd; dat een vernietigingsarrest op die grond de rechtsplicht zal vestigen om voorafgaand aan een herstellende beslissing de administratieve beroepsprocedure te hernemen vanaf de hoorzitting; dat derhalve het aangewezen is het ministerieel besluit van 6 februari 2007 in te trekken; dat de procedure zal worden hernomen vanaf het houden van een nieuwe hoorzitting”.

Bij arrest nr. 175.121 van 27 september 2007 verwerpt de Raad van State het voormelde beroep tot nietigverklaring, evenals het verzoek tot schorsing.

10. Op 19 december 2007 wordt een nieuwe hoorzitting gehouden.

11. Op 22 september 2008 verzendt de raadsman van de eerste verzoeker, met toepassing van artikel 53, § 2 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (hierna: het gecoördineerde decreet) een rappelbrief aan de bevoegde minister.

Op 16 oktober 2008 deelt de raadsman van de eerste verzoeker aan de bevoegde minister mee dat zijn cliënt “bereid (is) om af te zien van de aangetekende rappel van 22 september 2008”.

Op 21 januari 2009 verzendt de raadsman van de eerste verzoeker andermaal een rappelbrief aan de bevoegde minister.

12. Bij het bestreden besluit van 16 februari 2009 van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening wordt het beroep van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar ingewilligd en wordt het besluit van 5 juli 2001 van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen vernietigd.

In dit besluit wordt onder meer het volgende overwogen:

“9° De paardenfokkerij werd opgericht in het agrarisch gebied aan de rand van een 50 m breed woongebied, langs de Gentsestraat. Oostelijk en zuidelijk komt een groot en vrij homogeen agrarisch gebied voor, in het zuiden enkel onderbroken door een beperkt KMO-gebied en een lokaal bedrijventerrein met openbaar karakter. In het noorden strekt zich een landschappelijk waardevol agrarisch gebied uit, met verscheidene natuur- en parkgebieden. Dit specifieke open karakter noopt tot een goede zorg over een goede ruimtelijke ordening.

In het verleden is in rechtspraak er op gewezen dat ‘volwaardigheid’ en ‘leefbaarheid’ van een bedrijf geen beoordelingscriteria op het domein van de ruimtelijke ordening en de goede plaatselijke aanleg uitmaken. Recente rechtspraak heeft de geringe draagkracht in het licht gesteld van motieven waarin ‘volwaardigheid’ en ‘leefbaarheid’ van een bedrijf worden beoordeeld in de lijn van de ‘Toelichting’ bij het Inrichtingsbesluit van de gewestplannen, vastgesteld door het koninklijk besluit van 28 december 1972 (...). Anderzijds blijkt uit de recente rechtspraak ook de grote draagkracht van motieven waarin de overheid blijkt geeft de zorg voor het behoud en het bevorderen van landschapskwaliteit te laten doorwegen in haar oordeel.

Het bestemmingsvoorschrift agrarisch gebied verplicht de overheid te waken over de homogeniteit en de openheid van dergelijk gebied wat meebrengt dat moet tegengegaan worden dat het agrarisch gebied nodeloos wordt aangesneden. Vanuit deze zorg wordt veelvuldig ertoe aangezet nieuwe landbouwloodsen op te richten in aansluiting met de bestaande bedrijfszetel omdat dit ruimtelijk meer verantwoord is. Wanneer voor het agrarisch gebied geldt dat het enkel de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven mag bevatten, vloeit daaruit voor de overheid de verplichting voort tegen te gaan dat het agrarisch gebied onnodig wordt aangesneden en de bestaande bebouwing verder kan uitdeinen in dit agrarisch gebied, omdat dit uit het oogpunt van een degelijke ruimtelijke ordening en het behoud van de bestaande plattelandsstructuren dient te worden vermeden. Het agrarisch gebied wordt nutteloos aangesneden door aan de exploitanten van een agrarisch bedrijf toe te staan een woning op te trekken wanneer vaststaat dat de in de bestaande bedrijf(s)gebouwen uitgeoefende activiteit enkel kadert in de liefhebberij van een aanvrager die niet langer als een agrariër kan beschouwd worden. Ook hier geldt dat de aanwezigheid van bestaande constructies niet verantwoordt dat de bebouwing verder uitdeint in het agrarisch gebied, gelet op het toekomstgericht karakter van het toe te passen bestemmingsvoorschrift. Ingegeven door de zorg het agrarisch gebied niet nodeloos aan te snijden en ver(s)nippering tegen te gaan en een afsplitsing maximaal tegen te gaan wordt in de regel van de aanvrager verwacht dat de bedrijfswoning fysisch wordt geïntegreerd of zeer kort bij de bedrijfsgebouwen wordt voorzien. De gevraagde woonst is voorzien op 36 meter van de vergunde loods wat leidt tot fundamentele bezwaren vanuit

een perceelsordenend standpunt en vanuit de zorg het open gebied zoveel als mogelijk te bewaren.

Een dergelijke inplantingswijze kan dus niet worden vergund”.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

13. In een eerste middel voeren de verzoekende partijen bevoegdheids- en machtsoverschrijding aan, alsmede een schending van het rechtszekerheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel. Meer in het bijzonder menen de verzoekende partijen dat er sprake is van een schending van de redelijke termijn, vermits “de beroepsbehandeling (...) bijna acht jaar” heeft geduurd. Ze doen gelden dat, na een gebeurlijke vernietiging van het bestreden besluit, de verwerende partij niet langer bevoegd is zich uit te spreken over het door de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar ingestelde beroep, zodat de voor de verzoekende partijen gunstige beslissing van 5 juli 2001 van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen op dat ogenblik definitief is geworden. De verzoekende partijen stellen voorts dat hen niet zou kunnen worden tegengeworpen tot 22 september 2008 geen gebruik te hebben gemaakt van de rappelprocedure, voorzien in artikel 53, § 2 van het gecoördineerde decreet, vermits de vereiste van de redelijke termijn volgt uit een algemeen rechtsbeginsel als “een ‘op zichzelf staande verplichting’, die niets uitstaande heeft met de afwachtende houding die de particulier aanneemt”, zodat “ook zonder enige aansporing (...) het bestuur steeds binnen een redelijke termijn (moet) handelen”. Bovendien dient volgens de verzoekende partijen tevens rekening gehouden te worden met hun “persoonlijk legitiem belang” bij de hen verleende “vervangingsvergunning, d.i. de vergunning die in de plaats komt van een door de Raad van State vernietigde vergunning”, in die zin dat een “aanvrager, die een vergunning heeft bekomen en uitgevoerd, er geen enkel belang bij (heeft) de beroepsinstantie aan te porren om spoediger uitspraak te doen over een beroep dat de hem verleende vervangingsvergunning aanvecht”.

Overigens is, zo menen de verzoekende partijen ten slotte, het artikel 53, § 2bis van het gecoördineerde decreet “in geval van vervangingsvergunning niet eens van toepassing”.

14. De verwerende partij repliceert dat de verzoekende partijen geen enkel rechtsmiddel hebben aangewend tegen het door de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar ingestelde beroep, zodat het besluit van 5 juli 2001 van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen in ieder geval als geschorst en niet-uitvoerbaar dient te worden beschouwd. In zoverre de verzoekende partijen met het eerste middel het bestreden besluit trachten te laten vernietigen en te bekomen dat de Vlaamse minister sowieso geen nieuw besluit zou kunnen nemen, meent de verwerende partij dat de verzoekende partijen geen belang hebben bij dit middel aangezien zij alsdan in een situatie terecht komen waarbij de beslissing van de bestendige deputatie “ten eeuwigen dage geschorst blijft” en de verzoekende partijen nog steeds geen stedenbouwkundige vergunning bekomen. De verwerende partij stelt voorts dat de aanvrager, zolang hij geen regelmatige rappelbrief heeft verstuurd, zich niet op het verstrijken van enige termijn kan beroepen. Dat er in casu geen rappelbrief kon worden verstuurd aangezien het om een zogenaamde vervangingsvergunning zou gaan, wordt eveneens door de verwerende partij betwist. Volgens de verwerende partij werd wel degelijk de in artikel 53 van het gecoördineerde decreet voorziene procedure doorlopen en was de rappelprocedure van toepassing. Ze voegt eraan toe dat het feit dat de verzoekende partijen tweemaal een rappelbrief hebben verstuurd, hun eigen stelling weerlegt. Tevens werpt de verwerende partij op dat de verzoekende partijen er wel degelijk belang bij hadden om, middels rappel, rechtszekerheid te bekomen omtrent de door hen zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning uitgevoerde werken. Afrondend haalt de verwerende partij nog aan dat de verzoekende partijen “door op 22.09.2008 eerst een rappelbrief te versturen en deze daarna opnieuw in te trekken (...) aan de Vlaamse minister zelf een bijkomende termijn (hebben) gegeven om een beslissing te nemen”, hetgeen haar doet besluiten dat “wanneer een rechtssubject (zelf) toestemming geeft om een beslissing uit te stellen, (...) de redelijke termijn niet overschreden (kan) zijn”.

15. In hun memorie van wederantwoord dupliceren de verzoekende partijen in essentie dat het door de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar ingestelde beroep geen aanvechtbare handeling is, dat het absurd is om te stellen dat de beslissing van 5 juli 2001 van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen eeuwig geschorst zou blijven en dat een annulatiearrest van de Raad van State in deze wel degelijk soelaas kan brengen. Voorts doen de verzoekende partijen gelden dat, bij ontstentenis van een op straffe van verval voorgeschreven termijn, de overheid volgens het algemeen rechtsbeginsel steeds verplicht is uitspraak te doen binnen een redelijke termijn, dat de omstandigheid dat de bouwheer geen gebruik heeft gemaakt van “een loutere mogelijkheid” om een rappelbrief te sturen, hem niet als fout kan worden toegerekend, dat wie een rappelbrief verzendt “de misnoegdheid van de overheid uitlokt en riskeert dat zijn geval met minder gepastheid en welwillendheid wordt behandeld”, dat overigens bij het versturen van de rappelbrief “de redelijke termijn reeds lang verstreken was”, en dat er te dezen geen sprake is van een gebrek aan voorafgaande stedenbouwkundige vergunning aangezien aan elke administratieve rechtshandeling “het vermoeden van wettelijkheid” kleeft en het thans bovendien, met toepassing van artikel 6.1.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, vaststaat dat zij zich “sedert 22 augustus 2003 (...) geenszins meer in een strafbare toestand bevinden”, zodat ze geen enkele reden hadden om het stilzitten van de overheid te doorbreken door beroep te doen op de rappelprocedure.

Beoordeling

16. Artikel 53, § 2 van het gecoördineerde decreet, zoals het van toepassing was op het ogenblik van het nemen van het bestreden besluit, luidt als volgt:

“§ 2. Het college van burgemeester en schepenen alsook de gemachtigde ambtenaar kunnen bij de Vlaamse regering in beroep komen binnen dertig dagen na de ontvangst van de beslissing van de bestendige deputatie tot verlening van een vergunning. Dit beroep, evenals de termijn voor instelling van het beroep, schorst de vergunning. Het wordt tezelfdertijd ter kennis van de aanvrager en van de Vlaamse regering gebracht. Komt de

gemachtigde ambtenaar in beroep, dan geeft deze daarvan bovendien kennis aan het college.

(...)

Van de beslissing van de Vlaamse regering wordt aan de partijen kennis gegeven binnen zestig dagen na afgifte bij de post van de aangetekende zending die het beroep bevat. Ingeval de partijen worden gehoord, wordt de termijn met vijftien dagen verlengd. Bij gebreke kan de aanvrager de zaak bij aangetekende brief aan de Vlaamse regering rappel(l)eren”.

De termijn van zestig of vijfenzeventig dagen waarover de bevoegde Vlaamse minister beschikt om zich uit te spreken over het administratief beroep is geen vervalttermijn, maar een termijn van orde. Uit de geciteerde decreetsbepaling blijkt dat eens de termijn van zestig of vijfenzeventig dagen is verstreken, de aanvrager een rappelbrief kan versturen teneinde de bevoegde Vlaamse minister ertoe aan te zetten op korte termijn een beslissing over de aanvraag te nemen. Er kan niet worden ingezien waarom de voormelde rappelprocedure in casu niet van toepassing zou zijn, nu er sprake is van een beroep van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar bij de Vlaamse regering tegen een beslissing van de deputatie tot verlening van een vergunning. Het feit dat deze procedure zijn beloop heeft gekend nadat de Raad van State bij arrest nr. 77.722 van 17 december 1998 de initieel verleende vergunning van 6 december 1989 had vernietigd, doet aan de toepassing van de geciteerde decreetsbepaling geen afbreuk.

Uit de gegevens van de zaak blijkt dat de eerste verzoeker slechts op 22 september 2008 een eerste rappelbrief aan de minister heeft gestuurd, die hij evenwel op 16 oktober 2008, overeenkomstig artikel 53, §2bis, derde lid van het gecoördineerde decreet, heeft ingetrokken. Vervolgens heeft de eerste verzoeker op 21 januari 2009 een nieuwe rappelbrief verzonden, waarna de bestreden beslissing volgde op 16 februari 2009.

Nu blijkt dat de verzoekende partijen zelf meer dan zeven jaar hebben gewacht om een rechtsgeldig rappel aan de minister op grond van het voormelde toentertijd geldende artikel 53, § 2bis, derde lid, dat een emanatie is van de redelijke termijnvereiste, te verzenden, kunnen zij zich niet met goed gevolg beroepen op een schending van het beginsel van de redelijke termijn. Dit laatste geldt ongeacht het betoog van de verzoekende partijen in hun laatste memorie met betrekking tot de door het Grondwettelijk Hof vastgestelde

ongrondwettigheid van artikel 53, § 2, vijfde lid van het gecoördineerde decreet zoals van toepassing vóór de inwerkingtreding van artikel 67 van het decreet van 21 november 2003 houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 en die louter de rechtsgevolgen voor belanghebbende derden van de rappelbrief en niet de rappelprocedure als zodanig betreft. Wat betreft de bewering van de verzoekende partijen dat het indienen van een rappelbrief de overheid tot minder welwillendheid zou aanzetten, moet worden vastgesteld dat dit in wezen gaat om opportunistiekritiek op een decretale bepaling die de Raad van State niet binnen zijn bevoegdheid kan onderzoeken.

In de mate dat de verzoekende partijen ten slotte ter adstructie van hun middel nog aanvoeren dat zij geen belang hadden bij een aanwending van de in het toentertijd geldende artikel 53, § 2 van het gecoördineerde decreet voorziene rappelprocedure, vermits de werken reeds waren uitgevoerd, dient te worden vastgesteld dat deze stelling diametraal staat tegenover de in het middel aangevoerde schending van de redelijke termijn en van aard is hen hun belang bij het middel te ontnemen.

Het eerste middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

17. In een tweede middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 11.4.1 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (hierna: het inrichtingsbesluit), van “het beginsel dat de overheid door haar eigen gedragslijn gebonden is (patere legem quam ipse fecisti)”, van het continuïteits- en het redelijkheidsbeginsel en van het begrip goede plaatselijke aanleg.

In hetgeen als een eerste onderdeel van het middel kan worden beschouwd, uiten de verzoekende partijen kritiek op de overweging in het

bestreden besluit dat de bedrijfswoning op een te grote afstand van de bedrijfsgebouwen zou worden ingeplant. Zo stellen zij dat artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit geen enkele “interne afstandsregel” inhoudt en niets zegt over de afstand die moet bestaan tussen de exploitatiewoning en de bedrijfsgebouwen. Door desalniettemin in het bestreden besluit te oordelen dat de overheid moet waken over de homogeniteit en de openheid van dergelijk gebied, menen de verzoekende partijen dat de verwerende partij aan voormeld artikel 11.4.1 een voorwaarde toevoegt die niet in deze bepaling besloten ligt. De verzoekende partijen verwijzen voorts naar de stedenbouwkundige vergunning voor de loods van 20 april 1989, die omwille van geur-, geluids- en gezondheidsredenen, slechts werd verleend op voorwaarde dat deze loods wat verder van de bestaande woningen zou worden ingeplant, terwijl thans precies het tegenovergestelde wordt opgelegd. Een dergelijk optreden van het bestuur is volgens de verzoekende partijen willekeurig, arbitrair en “van onbegrijpelijke tegenspraak”.

In hetgeen als een tweede onderdeel kan worden beschouwd, voeren de verzoekende partijen vervolgens nog kritiek aan ten aanzien van de overweging uit het bestreden besluit waarbij hun agrarische activiteit wordt omschreven als “liefhebberij”. De verzoekende partijen menen dat de verwerende partij uit het feit dat zij slechts elf paarden houden, niet wettig kon afleiden dat zij geen landbouw in de ruime zin zouden bedrijven, nu artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit niet vereist dat de exploitant een fulltime job op het bedrijf moet hebben, noch dat de landbouwactiviteit zijn hoofdactiviteit moet zijn. Voorts verwijzen de verzoekende partijen onder meer nog naar de vergunning voor een stap- en drafmolen die zij op 25 april 2005 hebben bekomen “nadat de deputatie had vastgesteld dat hun bedrijf ‘nog steeds als een leefbare paardenfokkerij moet beschouwd worden’”.

18. De verwerende partij stelt hiertegenover in haar memorie van antwoord dat zij haar motivering uitsluitend heeft gesteund op de goede plaatselijke ruimtelijke ordening. Met name heeft zij in het bestreden besluit geoordeeld dat “het niet wenselijk (is) dat een open agrarisch gebied verder aangetast wordt voor de oprichting (...) van een woning van een voormalige landbouwer die in zeer beperkte mate paarden houdt en fokt als liefhebberij” en

dat “door de inplanting, meer bepaald de grote afstand tussen de paardenstallen en de woning” de aanvraag strijdig is met de goede plaatselijke ruimtelijke ordening. De verwerende partij doet gelden dat de verzoekende partijen niet aantonen dat deze opportuniteitsbeoordeling kennelijk onredelijk is. De verwerende partij acht het verder evident haar eigen motieven te mogen hanteren “zonder gebonden te zijn door de beoordeling van de lagere overheden van dan nog 20 jaar geleden”, temeer nu er, ten tijde van de oprichting van de paardenstal, nog geen sprake was van een bedrijfswoning en de beoordeling op dat ogenblik uiteraard geschiedde met het belang van de omwonenden als referentiepunt. Ter afronding stelt de verwerende partij dat “het (...) een lovenswaardige stedenbouwkundige optie (is) om ernaar te streven het open gebied niet al te veel te versnipperen door bebouwing”, reden waarom de Vlaamse minister van oordeel is dat “een bedrijfswoning in de bedrijfsgebouwen zelf moet geïntegreerd worden of in de onmiddellijke nabijheid moet gelegen zijn”.

19. In hun memorie van wederantwoord merken de verzoekende partijen in essentie nog op dat de verwerende partij in het bestreden besluit niet zozeer gebruik maakt van haar beoordelingsbevoegdheid omtrent de goede plaatselijke aanleg, doch overgaat tot een foutieve interpretatie van artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit. En zelfs indien het toch om een opportuniteitsbeoordeling zou gaan, dan menen de verzoekende partijen dat het redelijkheidsbeginsel alsook het begrip goede plaatselijke aanleg kennelijk miskend zijn, vermits het “volstrekt onredelijk (is) voor te houden dat er binnen een agrarisch bedrijf tussen de exploitatiewoning en de exploitatiegebouwen geen afstand van nauwelijks 36 meter mag bestaan”. De verzoekende partijen voeren in die zin nog aan dat “ook de agrariër (...) recht (heeft) op een gezonde en hygiënische woning, zoveel mogelijk gespeend van geur en geluid” en dat “in de meeste landbouwstreken van Vlaanderen de agrarische bedrijven, zeker wanneer ze zich met (geurhinderende) veeteelt bezig houden, bestaan uit bedrijfsgebouwen die meestal op verschillende tientallen meter(s) van de bedrijfswoning zijn ingeplant”.

Beoordeling

20. Uit de onder randnummer 12 geciteerde motivering blijkt dat het weigeringsmotief met betrekking tot de inplantingswijze van de bedrijfswoning is ingegeven vanuit “een goede zorg over een goede ruimtelijke ordening”, waarbij onder meer wordt overwogen dat het onnodig aansnijden van agrarisch gebied “uit het oogpunt van een degelijke ruimtelijke ordening” dient te worden vermeden. Meer specifiek met betrekking tot de aanvraag van de eerste verzoeker, wordt in het bestreden besluit onder andere gesteld dat de inplanting van de woonst op 36 meter van de vergunde loods “leidt tot fundamentele bezwaren vanuit perceelsordenend standpunt en vanuit de zorg het open gebied zoveel als mogelijk te bewaren”.

Aldus moet worden geconcludeerd dat het bestreden besluit het beroep van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar inwilligt en de gevraagde vergunning weigert, niet omwille van strijdigheid met artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit, maar wegens de onverenigbaarheid met de goede plaatselijke ordening. De argumentatie van de verzoekende partijen met betrekking tot de toepassing van artikel 11.4.1 van het inrichtingsbesluit doet in die omstandigheden niet ter zake.

Het komt de Raad van State niet toe zijn beoordeling van de eisen van een goede ruimtelijke ordening in de plaats te stellen van die van de bevoegde administratieve overheid. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidsstoezicht, heeft hij echter wel tot opdracht aan de hand van de concrete gegevens van de zaak na te gaan of de overheid de feiten waarop haar beoordeling steunt correct heeft vastgesteld en of zij op grond van die feiten in redelijkheid heeft kunnen oordelen dat de te vergunnen bouwwerken verenigbaar zijn met de goede plaatselijke ordening.

Te dezen trachten de verzoekende partijen de kennelijke onredelijkheid van het weigeringsmotief met betrekking tot de inplantingswijze van de woning aan te tonen door er op te wijzen dat in de vergunning van 20 april 1989 voor het oprichten van de loods, om redenen van geur, geluid en gezondheid, net werd opgelegd deze ver genoeg van de bestaande woningen in te planten. Nog daargelaten de vaststelling dat deze vergunning werd verleend door

de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen, terwijl het thans bestreden besluit uitgaat van de bevoegde Vlaamse minister, dient alleszins te worden vastgesteld dat de beide gevallen niet vergelijkbaar zijn, nu bij het vergunnen van de loods de inplanting ervan werd onderzocht in het licht van de eventuele hinder voor de omwonenden, en dus niet vanuit het oogpunt van een eventuele bedrijfswoning. Om dezelfde redenen is de opmerking van de verzoekende partijen in hun laatste memorie “dat de toenmalige gemachtigde ambtenaar, orgaan van de verwerende partij, geen hoger beroep tegen die vergunning heeft aangetekend, wat aantoont dat de verwerende partij zich toen met de gemaakte appreciatie kon aansluiten”, irrelevant.

Het feit dat de verzoekende partijen er klaarblijkelijk een tegenovergestelde visie op na houden en het “volstrekt onredelijk” achten dat een exploitatiewoning niet op 36 meter van de bedrijfsgebouwen mag staan en hierbij verwijzen naar een volgens de verzoekende partijen in Vlaanderen vaak voorkomende realiteit, volstaat op zich evenmin om de kennelijke onredelijkheid van het oordeel van de verwerende partij aan te tonen.

Derhalve dient te worden besloten dat het weigeringsmotief dat de voorgestelde inplantingswijze niet kan worden vergund vermits de verdere aansnijding van het open homogeen agrarisch gebied niet kan worden toegestaan, een duidelijk met de goede plaatselijke ordening verband houdende reden tot weigering van de vergunning is, waaruit een zekere beleidskeuze blijkt die niet kennelijk onredelijk is.

Het eerste onderdeel van het tweede middel is ongegrond.

21. Het voormelde weigeringsmotief met betrekking tot de inplantingswijze volstaat om het bestreden besluit te dragen. Het tweede onderdeel van het middel, waarin de verzoekende partijen kritiek leveren op het motief waarbij hun activiteiten als “liefhebberij” worden bestempeld, is dan ook gericht tegen een overtollig motief en kan niet tot de vernietiging van het bestreden besluit leiden.

Het tweede onderdeel van het tweede middel is onontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro, elk voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van dertig mei 2011, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Roger Stevens,	kamervoorzitter,
Johan Bovin,	staatsraad,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Roger Stevens